

Člověka nevzdělá škola, k tomu je zapotřebí ještě něčeho, co je v něm.

„Paní Parkingtonová“ Louis Bromfield

Vážené posluchačky,
vážení posluchači,

už více než rok jsem se s Vámi nemohla potkávat na klubových akcích a pravidelných pátečních přednáškách. Věřím však, že ta uzávěrka musí jednou skončit, a že se znovu vrátíme do poslucháren, vyslechnout si přednášky naživo. Asociace U3V pro Vás připravila ukázkou online přednášek z různých oborů a bude pokračovat v akademickém roce 2021/22. Naše pravidelná dopisovatelka ze Slovenska nám přiblížila, jak se vyrovnávají s distanční výukou. Některé obory vyžadují více osobní přístup, ale podrobným manuálem se dá docílit kýženého výsledku. Když jsme neměli možnost využít připravený klubový program, nabízí se výlet do okolí Jičína a připomenout si výročí bitvy na Bílé hoře.

Kabelka je nezbytným doplňkem každé ženy a U3V navštěvují z velké části ženy, tak je jistě potěší povídání právě o kabelkách. Vzpomínání na to, když jsme měli ještě dětské starosti, je vždycky milá. Na závěr pár zajímavostí a něco k procvičení mozkových závitů.

Těším se na Vás

Anežka Fendlerová

OBSAH

Aktuality z naší U3V.....	2
Čriepky zpoza hraníc.....	4
Příspěvky našich posluchačů.....	6
Zajímavosti.....	10
Zábavný koutek.....	13

Aktuality z naší U3V

Vážené posluchačky,

vážení posluchači,

rádi bychom Vás informovali, že Asociace Univerzit třetího věku České republiky, z.s., která sdružuje všechny veřejné vysoké školy z celé ČR, připravila po dobu, kdy se nemůžeme osobně setkávat, sérii online přednášek, jejichž autory jsou členové AU3V.

Tyto **exkluzivní přednášky vědců z nejrůznějších oborů** jsou umístěny do virtuálního prostoru na Youtube kanál AU3V ČR a zdarma k dispozici.

Od 24. 5. 2021 vždy v pondělí od 10:00 hodin až do prázdnin bude zveřejněna 1 nová přednáška (zatím celkem 6) na tomto odkazu:

https://www.youtube.com/channel/UC2mTABnaXTa9Gdij4ZR_oMQ

Doufáme, že Vám tato naše **společná iniciativa všech českých univerzit** udělá radost a zpestří Váš volný čas do konce června. Další sérii online přednášek Vám nabídneme od září 2021. Budeme rádi za Vaše komentáře a zpětnou vazbu pod jednotlivými přednáškami na Youtube.

Ing. Ilona Kellerová
vedoucí CDV

Dobrý den, paní inženýrko,

děkuji Vám a všem pracovním a pracovníkům U3V za vše, co pro nás děláte. Plníte naše neobvyklá přání "na počkání a zázraky do tří dnů". Připravujete se svými spolupracovníky nové kurzy, pomáháte nám tak udržovat pozornost a paměť v pohotovosti. I když nás někdy bolí "celej člověk", při přednáškách U3V se snažíme na to zapomenout.

A protože se blíží letní prázdniny a doba dovolených, tak vám přeji:

Hodně zdravíčka, sluníčka, dobré nálady a pohody.

Pokud po krásách našich i jiných se vydáte; "masírujte sobě bérce, ať křepce dorazíte nejen do Liberce". Kdo však s knihou na " haciendě " na "kanapíčko" usedne či ulehne, ať vínkem dobrým - či mokem jiným - nepohrdne.

Jsou - li mezi Vámi tací, kteří na rekonstrukci příbytku svého se chystají, nechť práce ta spěje ku zdaru. Ať první pomoc nepotřebují, ovšem někdy je dobrá i ta pomoc "poslední" ve stavu tekutém, ve skle oroseném podaná.

Nechť každý prožije volno své tak, "jak je ctěná libost jeho"!

Vaše posluchačka

Věra Voženílková

Je příjemné dostávat taková vyjádření od svých posluchačů a samozřejmě Vás nenecháme zahálet.

Na další akademický rok jsme připravili program pro obě varianty – prezenční i distanční. Jen doufáme, že už budeme mít možnost se potkávat na fakultě.

Těšíme se na Vás

kolektiv CDV

Čríepky zpoza hraníc

A máme rok za sebou

Akademický rok 2020/ 2021 poniektorým z nás ubehol ako „voda“. Bol to zvláštny rok. Myslím si, že takýto školský rok nikto z mojej generácie študentov ešte nezažil. Bol to **rok plný obmedzení, zmien, ale aj oprávneného obáv, ba aj strachu. Koniec koncov bol to rok veľmi náročný** aj na samotnú komunikáciu.

V škole som sa so spolužiakmi stretla iba na prvej hodine v septembri 2020. Potom už ostalo veľké prázdno. Bola to pre mňa veľká neznáma, čo sa bude diať a ako bude výuka „Fotografia pre pokročilých“ pokračovať. Svetielko nádeje zažiarilo koncom novembra 2020. Naša študijná koordinátorka z U3V cez e – maily pomocou dotazníka operatívne pozisťovala náš záujem o pokračovaní výuky online formou a stav nášho domáceho vybavenia PC s možnosťou prístupu na internet. Pár dní nato už som v e – mail pošte našla presný manuál k online výuke. Vďaka dobrej organizácii zo strany U3V a nášmu skvelému lektorovi, trojmesačný sklz vo výuke sa takýmto spôsobom podarilo do začiatku marca zlikvidovať . Letný semester už pokračoval plynule od konca marca do prvého júna.

Hoci online výuka bola pre mňa nová forma, ba zo začiatku až veľká neznáma, postupne som si na to zvykla a naučila som sa fungovať aj v tomto režime. Dobrým sprievodcom bol podrobný manuálu, ktorý obdržal každý študent nášho študijného modulu. Do veľkej miery to bola skvelá „vynachádzavosť z núdze“ a pomoc, že aj v období, keď bol osobný kontakt obmedzený a brány školy boli zavreté, naše U3V vytvorilo náhradný priestor, v ktorom som sa so spolužiakmi a lektorom spojila bez akýchkoľvek problémov a mohla takýmto spôsobom pokračovať vo výuke. Predpokladom spojenia bolo, že si každý zo spolužiakov doma na svojom počítači nainštaloval doporučený „konferenčný“ program a tesne pred začiatkom výuky sa prihlásil do online spojenia pomocou dvoch identifikačných kódov tzv. Meeting ID a Pascode , ktoré každý z nás obdržal e – mail - om od lektora deň vopred. Každá výuka sa konala „od stola“ obrazom i zvukom cez internet za účasti lektora a prihlásených spolužiakov . Samotné spracovanie fotografie v Photoshope prebiehalo formou priamych online ukážok a postupov. Prvé hodiny som bola len pasívnym poslucháčom a divákom. Až neskôr som skúšala nielen počúvať a sledovať lektora, ale sem – tam si to aj prakticky skúšať. Vo výuke nám lektor vytvoril dostatočný priestor aj na naše otázky a prípadné opakovanie. Celý priebeh vyučovania bol natáčaný a videá na youtube boli nielen pre mňa, ale aj ostatných spolužiakov „pomocnou barličkou“ na zopakovanie učiva. Nakoniec nás čakala posledná domáca úloha – vytvoriť svoju vlastnú fotoknihu. Nebolo to žiadne vytváranie fotoknihy cez internetové ponuky ako napr. „Cewe fotokniha online“, ale vytvorenie

vlastnej fotoknihy s vlastnoručne vyrobenými šablónami. Bola to „hravá“ domáca úloha. Strávila som pri nej aj zopár „nočných“, pretože cez deň mi čas zaberala práca v záhradke.

Nakoniec škola pre mňa skončila s dobrým pocitom. Naučila som sa veľa nových vecí a postupov, vyskúšala som si nový spôsob online komunikácie, vďaka čomu som zdolala ďalší „level“ v stupnici poznania.

A aký bude nový akademický školský rok? To je zatiaľ vo hviezdach. Až september odhalí, čo zaveje „dovolenkový vietor“ do našich končín.

Autor:

Ing. Anna Frličková

Študentka U3V pri ŽU v Žiline

Príspevky našich posluchačů

Do Konecchlumí za rytířem Vilémem a za obrazy Vladimíra Komárka

Budete-li mít někdy cestu do okolí Jičína a máte-li rádi místa spjatá s českou historií nebo obrazy akademického malíře Vladimíra Komárka, pak je pro vás návštěva malé obce na úpatí hřebene mlázovického Chlumu dobrou volbou.

První zpráva o Konecchlumí pochází z r. 1226. Po polovině 15. století se Konecchlumí stalo sídlem starobylého českého vladyckého rodu Konecchlumských.

Jeho nejznámějším příslušníkem byl rytíř Vilém Konecchlumský z Konecchlumí. Jako císařský důstojník bojoval a byl zraněn ve válkách s Turky. Nepřehlédnutelný pomník s pamětní deskou v popředí situovaný vysoko nad kostelem připomíná ale mnohem významnější etapu jeho života. Tou byla účast na českém stavovském povstání, kdy se stal „komisařem při výpravě vojska z chrudimského a časlavského kraje, podepsal konfederaci a vyjednával se Slezany o spojenectví“.

Porážka na Bílé hoře a prohra stavovské opozice dopadla nemilosrdně zejména na vůdčí osobnosti „ohavné rebelie“. Z rytířského stavu k nim patřil i Vilém Konecchlumský z Konecchlumí. Před čtyřmi sty lety dne 21. června 1621 byl na Staroměstském náměstí v Praze ve věku 70 let sťat.

Je dobře, že místní na statečného rytíře nezapomněli. Na místě, odkud se otevírá jeden z nejhezčích výhledů do volné krajiny, vystavěli v roce 1907 k jeho počtě již zmíněný pomník. Na vysokém kamenném podstavci spočívá majestátní lev ztvárněný jako strážce královské koruny. Sochu lva zhotovil z pískovce Oldřich Jedlička podle modelu Václava Antoše.

Už při cestě mezi Jičínem a Hořicemi poutá pozornost zdaleka viditelný a nad obcí stojící barokní kostel sv. Petra a Pavla z let 1728 až 1729. Je dílem stavitele italského původu Donáta Theodora Morazziho z Chrudimi. Na webových stránkách obce Konecchlumí naleznete telefonický kontakt pro včasné objednání případné prohlídky interiéru kostela.

Nechte se okouzlit tvorbou Vladimíra Komárka, autora s nezaměnitelným malířským rukopisem a ojedinělou imaginací. Poloha zdejšího kostela se mu natolik zalíbila, že si přál cyklus deskových obrazů s tematikou Křížové cesty umístit právě sem. Od vystavení autorova ojedinělého daru uplyne příští rok na Velikonoce už 20 let.

(mp)

Kabelky

Kabelka – když se řekne tohle slovo, každému se vybaví něco jiného. Kabelka = „psaníčko“, se kterou spěchá skvostně oděná žena či dívčina do divadla, na koncert, či na schůzku s přítelem. Kabelka „Pompadúrka“ nám připomene časy Madame Pompadour, ženy, která „vládla“ Ludvíkovi XIV. (nebo XV.?) a tím vlastně celé Francii. (A intriky a pomluvy rostly a bujely, bujely a rostly)... A není tomu tak i dnes? Ale to bychom se dostali na tenký led politický i jiný, a to přeci nechceme. Zůstaneme raději u těch taštiček. Známe nyní i kabelku pánskou na doklady a různé drobnosti; kabelky sametové zdobené výšivkou či bižuterií, lesklé atd. A co „kabelička“ z krokodýlí kůže? Nevím, nemám tu potřebu tento „skvost“ mít. Třeba by se chovala jako krokodýl, co by „schlamstla“, už by zpět nevrátila. V době mého mládí jsem byla na kabelky „zatížená“, našly u mne domov tašky různých velikostí, tvarů a barev. Jak jsem stárla – nebo zmoudřela – což je pro ženu adekvátní pojem pro stárnutí, „bydlí“ u mne kabelky „pro práci i pro potěšení“. Také u mne byla v permanenci kabelka, vlastně aktovka, kterou mé dospělé potomstvo komentovalo následovně: „Hele, mamuša se asi opravdu chystá do toho důchodu a bude dělat listonošku, protože si koupila pošťáckou brašnu!“ Současná moje „favoritka“ má například dlouhé a krátké ucho (velké zatím ne), několik přihrádek a kapsiček. Nosím v ní téměř „fšecko“ – doklady, peníze, klíče, blok, deštník, psací potřeby, šitíčko. A taky něco prostředků na zkrášlení pod heslem „Musím si na ten ksicht udělat nákej vobličej!“ Vejde se do ní i malý nákup. Ne, nebojte se, už Vás nebudu unavovat výčtem toho, co je v „příruční“ kabelce k nalezení (a co není, toho tam je daleko víc...) Zjistila jsem však po konzultaci s mými kamarádkami, kolegyněmi a známými, že kabelku velikosti cestovní brašny nemám v oblíbenosti jenom já. Občas mne chytne „amok“ v podobě snahy toto mé zavazadlo uklidit a vzorně uspořádat. Úklid je vždy proveden, ale... Ale hledali jste někdy něco v dobře uklizené kabelce – byť by to jehla byla? Já ano, mnohdy ale s nevalným výsledkem. A tak se v mé kabelce „snoubí“ igelitka s psacími potřebami, průkazka MHD s klíči. Ale je zajímavé, že v tomto „lehkém nepořádku“ všechno najdu! V mé skříni se nalezne i kabelka tak na jeden kapesník, rtěnku a zrcátko a malou „peněženčičku“. Ano, peněženčičku, vždyť když s maličkou taštičkou vyrážím dle svých představ oděná „za dámu“; nemusím mít s sebou obrovskou „šrajtofli“ nabitou penězi; ty má mít můj partner! Říká se, že o člověku hovoří například jeho oči, ruce a já si troufnu tvrdit, že i kabelka. Ať už svou velikostí, tvarem, ale také hlavně tím, co skrývá. Dobře se to ukáže, když se nám ji podaří rozsypat – nejlepší je to na hodně frekventovaném místě – třeba v tramvaji, v metru, v autobusu (i já mám tu zkušenost...). I podle toho, jak žena či dívka kabelku nese, můžeme poznat, zda je kabelka součástí jejího každodenního života, nebo ji vezme do ruky jen občas. Já si bez kabelky připadám jako bezruká.

A tak mé – teď už vlastně naše kabelky (dcera podědila tuto zálibu po mně); provázejí celý život. Ve chvílích radosti, starosti i smutku. S některými „favoritkami“ jsem se jen těžce loučila, byť na nich „zub času hlodal a hlodal“. Nechci však své „kabelkové“ povídání končit s nostalgií. Na neobvyklou kabelku bude vždy krásné zahledění ...

S pozdravem „Není nad zajímavou a cenově dostupnou kabelku,“!
se loučí

Věra Voženílková
posluchačka U3V

Léto

Konečně začaly letní prázdniny, na které jsme se těšili úplně nejvíc. Dva měsíce volna vypadaly jako dva roky, a my jsme měli plné hlavy nápadů, jak ty prázdniny prožijeme. Ale na letní lumpárny nebylo moc času. První tři týdny jsme většinou byli na táboře, a potom s rodinou na letním bytě nebo někde na horách. Tentokrát bylo všechno jinak, protože strejdovi a tetě se narodil syn Honzík. A tak strejda pronajal na celé léto chalupu v Krompachu, přímo na česko-německých hranicích a nás vzal s sebou. Pro nás to bylo všechno nové. Nejen, že jsme byli bratrance a sestřenice malého Honzíka, kterého jsme vozili v kočárku, ale bylo nám divné, že je pořád tak maličký a pořád křičí. Potichu byl jen když jedl nebo spal. Ale teta říkala, že roste jako z vody a je pravda, že když vypil plnou lahvičku mléka, hned potom usnul. Kousek od chalupy už byla hranice, samé dráty ve třech řadách za sebou, kterou hlídali opravdoví vojáci s puškama přes rameno. To nás zaujalo tak, že jsme za vojákama chodili i večer na střídání hlídek, a dokonce jsme od nich dostali cigarety, ale nikdo jsme nekouřili. Já jsem to chtěla zkusit, a tak jsem si zapálila svou první cigaretu Letku. Bylo jich deset v bleděmodré krabičce se třemi bílými letadélky, jenže to byl pro mě hrozný zážitek. Vůbec jsem nechápala, jak můžou lidi kouřit, když je to tak nechutné. V puse jsem měla hrozně a možná to byl jeden z důvodů, proč jsem ani jako dospělá nikdy nekouřila. Prázdniny ubíhaly s pravidelnou rychlostí. Dopoledne jsme chodili do lesa na houby, maliny, a hlavně na borůvky a odpoledne jsme hlídali Honzíka. Teta moc dobře vařila, a tak jsme konzumovali porce jako „na pařezy“, jak říkal strejda. A abychom prý dělali něco užitečného, sehnal nám v místním družstvu brigádu. Vypadalo to moc lehce, měli jsme obracet pokosený len. Ráno hned po snídani jsme vyrazili k hranici, tam v kopci byly lány lnu. Dostali jsme hrábě a každý přidělené dvě řady, které jsme měli obrátit, a to bylo všechno. Chvíli jsme koukali, jak to dělají vojáci, kteří tam také pomáhali. Jenomže hlavičky lnu už byly skoro vrostlé do země a obrátit je, to šlo dost těžko. Za hodinu jsme byli pořád skoro na začátku a všichni, kteří obraceli len před námi už byli dávno hotovi. Končili jsme až odpoledne, hladoví, utahaní a hlavně žízniví, protože bylo hrozné vedro, sotva jsme došli do chaty. Druhý den už to bylo trochu lepší, hlavně, že jsme si vzali s sebou vodu na pití. A tak proběhl celý týden naší brigády. Ke konci už jsme to zvládali docela dobře a když jsme se na konci prázdnin vraceli do Prahy, byli jsme opálení jako od moře a měli jsme zase plno nových zážitků. Naučili jsme se přebalovat a krmit Honzíka, chodit do lesa na houby a borůvky a hlavně, obracet len. První cigareta nám sice nic nedala, ale první brigáda ano. A když nám po týdnu přišlo každému složenkou 290,- korun, byli jsme šťastní za první vydělané peníze. Dohromady to byl pomalu jeden tehdejší plat, a tak jsme peníze dali mamince. Jenomže ona nám za to nakoupila nové tašky do školy, školní pomůcky, taky cvičební úbory, a ještě jsme šli společně do Dětského domu na zmrzlinu a na jahody se šlehačkou. A tak skončily zase jedny prázdniny, po kterých už jsme si připadali jako dospělí, i když nám bylo teprve osm, devět a deset let.

Vlčák Kazan

Pomaloučku se blížily letní prázdniny. My s bráškama jsme si přáli za vysvědčení psa, ale maminka žádný zvěřinec doma nechtěla, a tak jsme začali chodit do Zverexu Na Knížecí. Celá přední výloha vypadala jako velké akvárium plné rybiček a uvnitř krámu byli papoušci, morčata, křečci i bílé myšky, ale pejsky tam žádné neměli. Tak jsme si aspoň koupili dvě bílé myšky, jedna stála čtyři koruny, a to byly naše veškeré peníze. Doma jsme jim udělali domeček ze starého dřevěného kufru, sehnali jsme jim piliny a ovesné vločky a přemýšleli, z čeho uděláme ten krásný kolotoč, aby měly kde běhat. Na půdě jsme našli maličkého vrabečka, asi vypadl z hnízda, a tak skončil taky u nás doma. A když jsme konečně ušetřili ještě na křečka a morče, maminka už to s námi ani se zvířátky nevydržela a všechno muselo z bytu. Konečně se přiblížil den vysvědčení. Čekali jsme na maminku, až přijde z práce a těšili se na polárkový dort, který jsme za vysvědčení pravidelně dostávali. Ale tentokrát maminka ne a ne přijít. Když už byl skoro večer, maminka konečně přišla domů s velkou taškou. A když jí otevřela, vykouklo na nás štěňátko a hned se začalo batolit po kuchyni. Byli jsme šťastní bez sebe, naše přání se vyplnilo. Pejsek byl

čistokrevné štěně vlčáka, které sice nemělo papíry, protože bylo šesté v pořadí, ale my jsme ho hned pokřtili, začali jsme mu říkat Kazánek podle knížky Jamese Olivera Curwooda Vlčák Kazan. Polárkový dort pomalu tál na stole, protože lednici jsme neměli, ale nikdo mu nevěnoval pozornost. Přivítali jsme Kazánka do naší rodiny a od prvního dne byl jejím platným členem, se kterým jsme zažívali plno dobrodružství. Ještě, že byly letní prázdniny. Za tu dobu si na nás zvyknul, naučil se základní povely, a když končily prázdniny, přihlásil ho Ládík s Ivánkem do Svazarmu. Každou sobotu s ním jezdili na cvičák na Barrandov, kde probíhal výcvik psů, většinou vlčáků, a tak netrvalo dlouho a náš Kazánek poslouchal na slovo a mohli jsme s ním chodit ven i bez košíku. Ale košík jsme mu stejně koupili i s koženým vodítkem v Lověně na Národní třídě. Čas běžel a z malého Kazánka se pomalu stal Kazan. Všude s námi běhal, v zimě nás tahal na bobech a v létě se s námi koupal ve Vltavě. Na Vánoce hledal mezi balíčky pod stromečkem ten svůj, chodil s námi do májového průvodu, a dokonce stál 9. května vedle nás na stráži u tanku, kde byl pomníček osvobození a velký záhon červených tulipánů. Zažíval s námi dobré i horší časy, a když potom s našima odjel do Vídně, nenapadlo mě, že ho tam vidím naposledy. Ale to už je zase jiné vyprávění. V našich srdcích i v našich vzpomínkách zůstane milým členem naší rodiny, kterým po dlouhé roky byl.

Psí láska

Viděla ho posledních pár dní, jak obchází nenápadně kolem plotu, vždycky když byla na zahradě. Nejdříve tomu nevěnovala žádnou pozornost, ale pak se s ní něco stalo. Začala se den po dni těšit na tu chvíli, kdy půjde zase okolo. Přišel, zastavil se u plotu a skrze pletivo se zahleděl do jejích hnědých očí. Díval se, díval a ona cítila, že ten zvláštní pocit v těle, a to příjemné vzrušení, to že je něco úplně jiného, než doposud poznala. Všechn čas se vešel do chviliek na zahradě, strávených v očekávání jeho milujících pohledů. Život pro ni najednou začal mít úplně jinou cenu. Cenu, kterou dříve neznala. Těšila se teď na každý nový den. Na každou chvíli, kdy půjde zase okolo, na chvíli, strávenou v jeho blízkosti. Čas běžel a běžel, jak už čas mívá ve zvyku. Jednoho dne se ho ale nedočkala. Čekala marně další a ještě další den, jenže nikdo nepřišel. Její život se pomalu vrátil do starých kolejí.

A tak se skončila taková obyčejná psí láska. Láska, která už se nikdy nedozví, že pán se přestěhoval do jiné čtvrti a psa vzal prostě s sebou.

Vladana Machiánová

Zajímavosti

Oves

Avena sativa L., oves setý

Popis – jednoletá kulturní tráva se stéblem až 150 cm vysokým, hladkým a lysým. Listové pochvy má lysé, čepele listové poněkud drsné, brvité, jazýček krátký, nahoře zpravidla s trojbokými špičatými zoubky. Převíslé květy skládají všestranně rozevřenou latu. Klásky jsou dvoukvěté a jejich osa je nerozpadavá. Osiny pluch jsou naspodu kroucené. Plod je obilka.

Kvete v červenci a v srpnu.

Výskyt – druh pocházející z východní Evropy; u nás se běžně pěstuje v mnoha formách.

Užívaná část – plod (někdy i sláma).

Sběr a úprava – oves se získá pokosením v době zralosti, výmlatem a dosušením. Má typický obilní pach, chuť sliznatě moučnou.

Účinné látky a působení – obsahuje saponiny, škrob, glukokininy, bílkoviny a řadu dalších látek jako vanilin glykosid, flavony, vitamíny (hlavně B, K, amid kyseliny nikotinové, pantotenovou kyselinu) a fermenty. O přítomnosti alkaloidů je nejednotný názor; přisuzuje se jim vzpružující účinek. Alkaloidy mají být v oplodí tmavších sort.

Ve slámě je přítomen pektin, v malém množství karoten a hodně kyseliny křemičité.

Je to prostředek sílící, mírní dráždění a podporuje vstřebávání. Oves snižuje krevní tlak.

Užití – vnitřně v nálevu (2-3 čajové lžičky rozmačkaných plodů na šálek vody, 3krát denně) při stavech vyčerpání, nervové slabosti; tlumí zvýšenou činnost štítné žlázy, užívá se proti nespavosti z přepracování, nechutenství apod. a jako dietní terapeutikum. Polévka z ovesného slizu je výtečnou výživou pro nemocné a rekonvalescenty. Může se osladit cukrem nebo medem nebo se může osolit. Sliz příznivě působí při zánětech žaludečních a střevních a při poruchách trávení, kdežto proti průjemový účinek je podmíněn hlavně relativně vysokým obsahem vápníku. Zevně ($\frac{1}{2}$ – 1 kg ovsa nebo slámy se $\frac{1}{2}$ hodiny vaří a odvar se dá do lázně) při revmatismu, bolestech kloubů a páteře, kožních onemocněních omrzlinách a špatném oběhu krevním.

Poznámka

Z ovsa se připravují ovesné vločky, které pro obsah glukokininů jsou obecně používány při cukrovce. Jsou bohaté železem, lecitinem, vápníkem, hořčíkem a fosforem. Ovesné vločky jsou vhodné jako zavářka do posilujících polévek a k přípravě dietetických kaší. Před povařením se máčejí několik hodin ve vodě, aby nabobtnaly a staly se stravitelnějšími. Dieteticky zvláštní účinek ovesných poživatin se vysvětluje tak, že se ovesný škrob diastaticky mění na lehce vstřebatelné, jednoduché cukry snadněji než škrob jiných obilnin.

Zdroj: Naše rostliny v lékařství
Korbelář, Endris, Krejča, Avicenum, Praha 1970

Zvony na katedrále sv. Víta

Zvony katedrály jsou ve dvou patrech věže nad Hazemburskou kaplí. Na katedrále je sedm zvonů. V plné sestavě jsou ale jen dva roky. Tři zvony Dominik, Maria a Ježíš byly zabaveny během první světové války 30. října 1916. Nahrazeny byly až v roce 2012. Zvon, který první světovou válku přešel, je právě největší zvon Zikmund, ulitý Tomášem Jarošem v roce 1549 a laděný do G. O patro výše je zvon Josef, původně umíráček z roku 1602, laděn do C2, který je nejmenší. Váží jen 160 kg a spodní průměr je 81,5 cm. Zvon Jan Křtitel od Mistra Stanislava z roku 1546 váží 3640 kg, průměr je 157 cm a ladění dis1. Zvon Václav zvonařů Ondřeje a Matěje z roku 1542, váží 4480 kg, má průměr 176 cm a ladění do C1.

Jméno	Dolní průměr (mm)	Váha (kg)	Nárazový tón	Rok odlití	Zvonař
Zikmund	2560	13500	g ⁰	1549	Jaroš
Václav	1770	4500	c1	1542	Ondřej
Jan Křtitel	1570	3500	dis ¹	1546	Stanislav
Dominik	1100	1000	g ¹	2012	Dytrychová
Josef	815	350	h ¹	1602	Hilger
Marie	670	190	dis ¹	2012	Dytrychová
Ježíš	530	95	g ²	2012	Dytrychová

čtba

Domenico Starnone, Tkaničky

Křehké vyprávění o manželství a rodinných vztazích. Co je to rodina a co ji drží pohromadě. Aldovo a Vandino manželství prošlo hned v počátcích těžkou zkouškou. Vydrželo, je však plné trhlin a stále otevřených ran, o nichž postupně promlouvají oba manželé i jejich dvě dospělé děti. Každý má svou pravdu, svou vinu i svou pomstu. Všichni hledají způsob, jak se zbavit břemen mezi povinnostmi a osobními touhami.

Domenico Starnone je považován za pravděpodobného autora knih Eleny Ferrante. K tomuto závěru došel tým vědců, počítačových odborníků a lingvistů na univerzitě v Padově v roce 2017 na základě analýzy 150 románů napsaných v italštině.

Radka Denemarková, Příspěvek k dějinám radosti

Autorčin groteskní román promlouvá o potřebě doteků, neboť „těla nelžou a jejich paměť neklame“. Hlavními postavami jsou ženy vzdělané, smělé a oddané vyšší spravedlnosti.

Clark Askew, Nejvyšší čas vypadnout

Skvěle vystavený kriminální román a současně sugestivní psychologický příběh snažící se osvětlit tragédii, která odporuje rozumu. Syrový, silný, hluboce lidský a jímavý příběh napínavý od první do poslední stránky.

Stephanie Laurens,

Vánoční hostina lady Osbaldestoneové

Vánoční koledy lady Osbaldestoneové

Jedná se o historické romány psané s laskavostí a moudrostí. Oba romány jsou na letní dobu tím pravým koloritem.

Víte, že

- Sloní chobot je pro slona velmi důležitý orgán, především pro dýchání, ve vodě ho používá jako šnorchl. Když má žízeň dokáže nasát 15 až 20 litrů vody a když se potřebuje umýt, poslouží chobot jako sprcha. Chobot dospělého slona měří až 210 cm dosáhne do výšky 5 metrů. Chobotí objetí patří k největším něžnostem mezi slony.
- Lední medvěd má pod bílou kožešinou černou kůži. I když vypadá jako těžkopádné zvíře, dokáže běhat 40 km rychlostí a uplavat 100 kilometrů, a dokonce může plavat i 10 dní v kuse. Jeho tukové zásoby ho nadnášejí, když si potřebuje odpočinout.
- I když venku mrzne, ptáci klidně hopsají po sněhu a na ledu holýma nohama a není jim zima ani nenastydnou. Jejich končetiny jsou tvořeny především kostmi a šlachami s jen minimem svalů a nervových tkání, a příliš tepla nepotřebují. Pokryty jsou navíc silnou rohovinovou vrstvou, na kterou jim zima není, podobně jako nám není zima na vlasy. Ptáci z chladných oblastí, jako racci nebo tučňáci (ale i kachny), jsou navíc na drsné podmínky zařízeni ještě jinak – tepny a žíly jim v nohou vedou těsně vedle sebe. Od končetin ochlazená krev proudí směrem do těla se tak rovnou ohřívá od té teplé, která putuje obráceným směrem. Tučňák navíc dokáže průměr žil dle potřeby měnit. Když je hodně chladno, proudí do nich méně krve.

Epocha 24/2020, 1/2021, 5/2021

Zábavný koutek

9	3	4			8		7	
1				9	2		3	
				4		8		9
6		7			9	3		1
	8	3	1	6	4	9	2	
								5
		2			5			3
	9		3			7		8
	7	1	9	8				

Spojte bankovky s osobnostmi a s daty, kdy žily

100	Božena Němcová	1316 - 1378
200	Ema Destinová	1592 - 1670
500	Karel IV.	1820 - 1862
1000	Tomáš Garrigue Masaryk	1798 - 1876
2000	František Palacký	1878 - 1930
5000	Jan Ámos Komenský	1850 - 1937

Přiřaďte správně názvy knih

Čtyři	roky
Tajuplný	nemoc
Celestýnské	princ
Divoké	lidstva
Žitkovské	mamutů
Tiché	aristokratka
Geniální	růže
Kronika	symbol
Bílá	proroctví
Malý	sen
Lovci	příteknyně
Poslední	Eyrová
Jméno	Oněgin
Ztracený	bohyně
Manon	ostrov
Evžen	přání
Jana	Lescaut
Vídeňský	dohody
Třetí	labutě

Také jste hráli – země, město? Zkuste to znovu s písmeny nebo slabikami.

Země	Město	Jméno	Zvíře	Rostlina	Věc
B					
Tu					
Z					
Ja					

Vtipy o vědcích

Krást myšlenky od jedné osoby je plagiátorství. Krást myšlenky od mnoha lidí je výzkum.

Jaký je rozdíl mezi členem Akademie a jeho korespondentem? ...
Ten druhý musí umět aspoň psát.

Co má nakoupit manžel-chemik, kterému manželka na lístek napsala MĚĎ?
CUPRUM - takže koupí RUM.

Astrologie je přesná věda. Vše, co předpoví, se stane. Jen není jasné kde, komu, jak, v jakém rozsahu a co konkrétně.

Po roce od promoce se setkají dva bývalí spolužáci: „Člověče, když pomyslím na to, jaký já jsem inženýr, tak se normálně bojím jít k doktorovi.“

Manželka vědce vyšle svého chotě na nákup: „Kup dvě vejce, a když budou mít párky, tak deset.“
Vědec vstoupí do obchodu: „Dobrý den. Máte párky? Tak deset vajec.“

Přírodní zákonitost: Pravděpodobnost, že zabloudíte, závisí přímo úměrně na tom, kolikrát vám člověk, kterého jste se ptali na cestu řekl – „to nemůžete minout“.

Američtí vědci konečně vyvinuli auto, které funguje na vodu. Zatím ale funguje jen na vodu z Mexického zálivu.

Matka se ptá dcery: „Titul z filozofie? A k čemu ti to jako je?“
Dcera odvětlí: No, tak nějak k Nietzschemu.“

Uzávěrka pro příští číslo je 30. září 2021.
Těšíme se na Vaše příspěvky – redakce Klubu posluchačů a absolventů U3V FF UK
Příspěvky zasílejte na e-mail: ff-blogklub@seznam.cz
Příští číslo, pokud pošlete příspěvky, vyjde v červnu. Předem děkujeme za spolupráci.

Praha 21. června 2021